

Stanowisko Nr 2/2022

Konwentu Marszałków Województw RP

z dnia 23 lutego 2022 r.

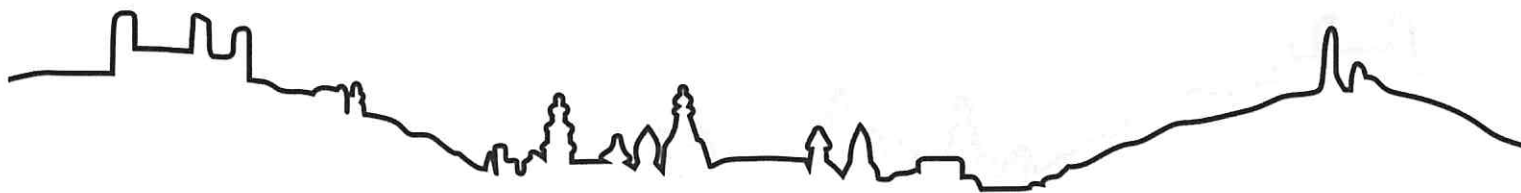
w sprawie zmiany zasad rozliczania prosumentów produkujących energię z fotowoltaiki

W związku z przyjęciem przez Sejm RP *ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw*, wprowadzającej nowe zasady rozliczania prosumentów od 1 kwietnia 2022 r., a także z uwagi na ogromny wpływ nowelizacji ww. ustawy na projekty fotowoltaiczne wspierane z funduszy polityki spójności UE, Konwent Marszałków Województw RP pragnie zwrócić uwagę na poniższe kwestie.

Nowelizacja ww. ustawy wprowadza zmianę zasad rozliczania energii elektrycznej produkowanej w ogniwach fotowoltaicznych należących do prosumentów, tj. likwidację systemu opustów już od 1 kwietnia 2022 r. i zastąpienie go systemem net-billingu. Przyjęta zmiana wpłynie niekorzystnie na realizowane oraz przewidywane do realizacji przez samorzady lokalne projekty z zakresu odnawialnych źródeł energii, dofinansowane ze środków unijnych, zwłaszcza projekty skierowane do mieszkańców gmin. Wprowadzenie nowych przepisów, dotyczących zasad rozliczania wyprodukowanej energii elektrycznej przez prosumentów, a także wzrost cen instalacji fotowoltaicznych, może spowodować rezygnację z aktualnie realizowanych przy udziale środków unijnych projektów oraz brak chętnych do udziału w nowych projektach. Ponadto, zmiana zasad rozliczania wyprodukowanej energii w sytuacji, gdy projekt jest w trakcie realizacji, doprowadzi do nierównego traktowania mieszkańców (ostatecznych odbiorców lub grantobiorców – w zależności od formy naboru), u których nie zainstalowano jeszcze instalacji fotowoltaicznych (realizowanych w ramach jednego projektu), jak również w ramach różnych projektów, które podlegały ocenie na podstawie jednego naboru, na tych samych zasadach.

K O N W E N T M A R S Z A Ł K Ó W W O J E W Ó D Z T W R P
Ś W I Ę T O K R Z Y S K I E 2 0 2 2

Nie można także zapominać, iż beneficjent, który otrzymał dofinansowanie ze środków unijnych (bez uwzględnienia luki finansowej) nie może mieć przychodów z instalacji wytwórczej (w okresie trwałości projektu nie może wykazać, że na podstawie wytworzonej energii z dotowanej instalacji uzyskał jakikolwiek przychód), ponieważ zostanie potraktowany jako podmiot w obrocie gospodarczym, co w skutkach może spowodować konieczność zwrotu dofinansowania.

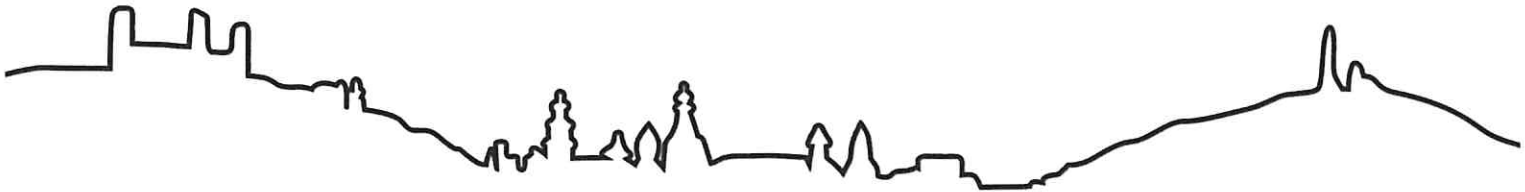
Konwent Marszałków Województw RP pragnie również zwrócić uwagę na fakt, iż wiele samorządów z przyczyn niezależnych od siebie nie rozpoczęło jak dotąd samego procesu realizacji tych projektów w związku z licznymi problemami wywołanymi przez czynniki zewnętrzne, m.in. pandemię COVID-19 oraz globalne opóźnienia w produkcji i dostawach m.in. paneli czy inwerterów. Jednocześnie część samorządów dopiero oczekuje na kontraktację projektów OZE, z uwagi na pojawienie się dodatkowych środków z instrumentu React-EU. Ponadto, z uwagi na dużą liczbę ostatecznych odbiorców w projektach skierowanych do mieszkańców gmin, sam proces związany z ich wyborem (tj. zawarciem umowy z JST) jest bardzo czasochłonny i w większości przypadków może rozpocząć się dopiero po zawarciu umowy o dofinansowanie projektu (z dużym prawdopodobieństwem nie zakończy się do 31 marca 2022 r.).

Planowane zmiany w prawie mogą doprowadzić do rezygnacji mieszkańców z uczestnictwa w realizowanych projektach i tym samym do nieosiągnięcia założonych w nich wskaźników, co w efekcie może doprowadzić do niezrealizowania tych inwestycji oraz konieczności zwrotu znacznych środków europejskich współfinansujących takie projekty.

Konwent Marszałków Województw RP dostrzega konieczność modernizacji systemu energetycznego w Polsce i popiera starania strony rządowej czynione w tym kierunku, jednakże apeluje o wprowadzenie co najmniej do końca 2023 roku derogacji w stosowaniu ww. przepisów dla projektów z zakresu odnawialnych źródeł energii finansowanych ze środków Unii Europejskiej.

K O N W E N T M A R S Z A Ł K Ó W W O J E W Ó D Z T W R P
Ś W I Ę T O K R Z Y S K I E 2 0 2 2

Wniosek Konwentu Marszałków Województw RP jest tym bardziej zasadny, gdyż 31 grudnia 2023 r. jest jednocześnie datą końcową kwalifikowania wydatków w ramach polityki spójności UE w latach 2014-2020. Powyższe gwarantowałyby równe traktowanie beneficjentów i ostatecznych odbiorców, w szczególności mieszkańców oraz pozwalało im korzystać z tych samych zasad, które obowiązywały w momencie, gdy zgłaszali się do udziału w projektach finansowanych ze środków UE.

Apelujemy także, aby zmieniane przepisy dotyczące prosumentów indywidualnych, były po części rekompensowane szybszym niż planowane wprowadzeniem regulacji i instrumentów dotyczących koncepcji prosumenta zbiorowego. Te rozwiązania, wdrażane najpierw pilotażowo, mogą odegrać bardzo ważną rolę w zmniejszeniu ubóstwa energetycznego i negatywnych skutków wzrostu cen energii, dla grup społecznych najbardziej tym zjawiskiem dotkniętych, czyli mieszkańców budynków wielorodzinnych, pozostających w zdegradowanych zasobach komunalnych.

Jednocześnie Konwent Marszałków Województw RP deklaruje, iż dąży do wszelkich starań, aby środki z regionalnych programów operacyjnych były wydatkowane efektywnie i służyły realizacji szerszych celów związanych z poprawą efektywności energetycznej gospodarki.

Stanowisko kieruje się do:

- 1) Pana Ireneusza Zyski – Sekretarza Stanu, Pełnomocnika Rządu ds. Odnawialnych Źródeł Energii, Ministerstwo Klimatu i Środowiska;
- 2) Pana Grzegorza Pudy – Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej.

MARSZAŁEK
województwa świętokrzyskiego
Andrzej Bętkowski

